

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.98

27.2.2020.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 97. sednice Komisije za žalbe, održane 28.2.2020. godine, sa početkom u 18 sati, u prostorijama Saveta za štampu

Prisutni članovi Komisije: Bojan Cvejić, Tamara Skrozza, Vlado Mareš, Ljiljana Smajlović, Dragan Đorđević, Zlatko Čobović, Zorica Višnjić, Jelka Jovanović, Olivera Milošević

Odsutni članovi Komisije: Vida Petrović Škero i Snežana Andrejević

Ostali prisutni: Daliborka Nestorović i Vladica Gavrilović, podnosioci žalbi, Vesna Radojević, novinarka KRIK-a i Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

1. Razmatranje žalbe Jovane Pešić na tekst objavljen na sajtu NUNS
2. Razmatranje žalbe Vladice Gavrilovića na tekst i komentare na portalu „Ozonpress.net“
3. Razmatranje žalbe Daliborke Nestorović na komentare na portalu „Ozonpress.net“

Članovi Komisije su pre sednice obavešteni da je UNS za novu članicu Komisije izabrao Oliveru Milošević, umesto Višnje Arandelović, koja je podnela ostavku zbog odlaska u REM.

1. Ljiljana Smajlović i Bojan Cvejić predložili su da se rasprava o žalbi Jovane Pešić odloži za narednu sednicu. Ljiljana Smajlović je predložila da generalni sekretar u međuvremenu pripremi pregled dosadašnje prakse Komisije u situacijama kada se podnosilac žalbe nije najpre obratio redakciji, već odmah Savetu, kao i u slučajevima kada nije bio zadovoljan izvinjenjem ili nekim drugim načinom na koji je redakcija ispravila grešku. To je, kako je objasnila, potrebno da bi Komisija mogla da odluči o ovoj žalbi, ali i da bi se, eventualno, uspostavila i buduća praksa u sličnim situacijama. Bojan Cvejić je rekao da je on odlaganje zatražio da bi u međuvremenu i Upravni odbor mogao da utvrdi pravilo u vezi sa tim ko od članova Komisije (ne) može da glasa kada žalbe podnose osnivači Saveta jedni protiv drugih. Komisija je, potom, jednoglasno prihvatila ovaj predlog.

2. Vladica Gavrilović podneo je žalbu na tekst i komentare ispod teksta, smatrajući da su njima prekršene odredbe Kodeksa koje se odnose na obavezu konsultovanja više izvora, zabranu diskriminacije i poštovanje privatnosti. U raspravi, Tamara Skrozza rekla je da je Kodeks nesumnjivo prekršen komentarima, ali da smatra da je i samim tekstom prekršena tačka 4 Poglavlja I, koja predviđa obavezu konsultovanja više izvora, jer su morali da pozovu Gavrilovića i pitaju ga za tvrdnje koje su dodali u tekst, inače preuzet sa drugog portala.

Ljiljana Smajlović se saglasila sa ovim i dodala da Komisija mora da insistira da se uvek zove „druga strana“. Zlatko Čobović je naveo da žalba ima dva dela, u prvom delu se odnosi na tekst koji je preuzet i u koji je dodat samo jedan pasus. U tom delu je pitanje da li je autor trebalo da traži Gavrilovićevu izjavu u vezi sa tim da je pokret koji vodi dobio finansijsku podršku od SNS i ocenio da misli da je u ovom slučaju reč o nečemu što je već poznato i zbog čega ne treba zvati svaki put za potvrdu. Objasnio je da je on sam guglajući naišao na nekoliko ranije objavljenih informacija u vezi sa tim: najpre na vest od 8.5.2018. da je Gavrilović napustio Novu Srbiju i bavljenje politikom, potom na vest od 11.5. na sajtu potom na vest od 11.5. na sajtu opštinske organizacije SNS Priboj da je Gavrilović prisustvovao dodeli priznanja, gde je pohvalio humanitarni rad, a predsednik opštine iz SNS mu zahvalio, onda od 18.7. da je bio kod ministra Zorana Đorđevića, koji podržava rad pokreta Tri plus, pa onda 15.8. da je bio i kod ministarke Zorane Mihajlović, koja je isto to podržala... Prema tome, ako su ga svi oni podržali, a svi su iz SNS-a, onda je to nešto što je opšte poznata činjenica i nije bilo razloga da ga zovu da to proveravaju. Kad je reč o drugom delu žalbe, koji se odnosi na komentare, neki od komentara su na granici da budu uvredljivi i u tom delu može da se govori o prekršaju Kodeksa. Jelka Jovanović je rekla sa joj malo smeta što oba podnosioca žalbe insistiraju na tome da je Stojan Marković, vlasnik portala „Ozonpress“, član Komisije za žalbe, iako on to mesecima već nije. Dodala je da ne možemo sa sigurnošću da utvrdimo da neki od poslatih komentara nisu objavljeni, kako tvrdi podnosilac žalbe, na šta je generalna sekretarka rekla da to i nije predmet žalbe. Po mišljenju Jelke Jovanović, objavljeni komentari nisu prijatni, ali čovek koji odluči da uđe u politiku mora da računa i na to. Istakla je da ne vidi nikakvu diskriminaciju na osnovu političkog opredeljenja. Zorica Višnjić je rekla da joj je teško da prelomi i da će zato biti uzdržana. Gavrilović je, kako je objasnila, javna ličnost u maloj sredini, najavio je učešće na izborima i mora da bude svestan da će takvih komentara biti još, jer su Čačani skloni da komentarišu i ovo nije prvi put da Komisija razmatra takve žalbe“. Navela je da ne zna šta bi ona uradila u takvoj situaciji, odnosno da njen medij verovatno ne bi objavio komentare o kockarskim dugovima, jer su prejak, ali, ipak, ako neko ulazi u politiku mora da zna da će čitaoci želeti da se saopšte i ovakvi detalji. Tamara Skrozza se, međutim, sa ovim nije saglasila. Istakla je da ovde nije reč o nekim primedbama koje bi se mogle posmatrati u kontekstu – javne ličnosti imaju manje pravo na privatnost i moraju da „očvrstu“, posebno ako se bave politikom. „Optužbe da je neko kupljen zbog kockarskih dugova su izuzetno ozbiljne, to utiče na celu porodicu i nedopustivo je to objavljivati na ovakav način“, rekla je. Ljiljana Smajlović je ocenila da ne mora da se traži potvrda kad je nešto opšte poznata činjenica, ali kada nekoga optužujemo za nešto, onda ne bi smelo da bude teško da ga pozovemo i pitamo. Naglasila je da „nije najaviti izlazak na izbore krivično delo, pa je onda u redu pisati o toj osobi šta god hoćemo“. Navela je da ne može da se kaže – on je javna ličnost, mora da podnese i negativne komentare, jer je samim tim što hoće na izbore sumnjiv. Nasuprot ovome, Vlado Mareš je rekao da misli da Kodeks ničim nije prekršen i da je dobro da postoji javnost koja traži da se zna sve o nekome ko izlazi na izbore. Ti komentari na sajtu su svojsvrstan vox populi i tu, naravno, može da bude stvari koje nam se ne sviđaju, ali ne može naše (ne) sviđanje da bude presudno. Ovo je bila dobra prilika da se žalilac obrati redakciji sa zahtevom za demantijem i to bi bila „normalna komunikacija u zaoštrenoj političkoj atmosferi“. Ovakih slučajeva će, dodao je, biti sve više, kako se izborna kampanja zahuktava i ako Komisija već u ovom slučaju utvrdi da je Kodeks prekršen, kako će dalje odlučivati. Ljiljana Smajlović je dodala da Komisija u kampanji treba da podigne kriterijume, a ne da ih spušta, a Tamara Skrozza da i ona veruje da će sve više biti i ovakih i težih slučajeva, ali da svi treba da se žale Savetu i da je dobro da Komisija o tome odlučuje. Zlatko Čobović je dodao da izbori nisu predmet žalbe, da se Gavrilović nije žalio na inicijalni tekst koji govori o tome da izlazi na izbore, već na pasus koji je dodat, a govori o tome da je dobio finansijsku podršku za svoj pokret, što ni u žalbi

nije osporio. Tamara Skrozza je istakla da nekome ko nije pažljiv čitalac kao Čobović, koji je pronašao informacije o toj podršci, ovo što je objavljeno može izgledati sasvim drugačije. Bilo bi dobro da je „Ozonpress“ naveo te podatke koje je Čobović izneo, da podseti na osnovu čega je izveo ovakav zaključak. Bojan Cvejić se saglasio sa ovim i rekao da je trebalo da se obrazloži izneta tvrdnja. Dragan Đorđević je naglasio da su neki od komentara zaista problematični, ali da misli da u tekstu nije bilo razloga za žalbu. Komisija je, po završetku rasprave, o tome da li je tekstom prekršena tačka 4 Odeljka I glasala – četiri „za“, četiri „protiv“ i jedan „uzdržan“, dok je „za“ odluku da je komentarima prekršena tačka 5 Odeljka I glasalo šest članova Komisije, dva su bila „protiv“, a jedan „uzdržan“, tako da ni za jednu odluku nije bilo potrebne većine od osam glasova. Nakon ovoga, reagovao je Vladica Gavrilović koji je rekao da su članovi Komisije pošli od potpuno pogrešne pretpostavke da on izlazi na izbore, što nije tačno, na šta mu je ukazano da to nije naveo u žalbi. Naprotiv, napisao je da na taj deo teksta koji je preuzet nije imao primedbi. Ljiljana Smajlović je rekla da on možda nije razumeo da je to važna informacija za odlučivanje Komisije, a Gavrilović je rekao da je i bez toga Komisija imala mnogo razloga da odluči da je Kodeks prekršen i da ne može da razume da je dozvoljeno napisati „da je neko čovek ne bi se zvao Vladica, a kad je Gavrilović tu nema ni č od čoveka“, jer je to uvreda za sve Gavroloviće. On je posebno zamerio Zlatku Čoboviću da govori neistine, da tvrdi kako je on dobijao neke zahvalnice od SNS, što je apsolutno netačno i istakao da je potpisao sporazume sa 12 od 169 opština, među kojima su i Šabac i Čajetina u kojima nije na vlasti SNS. Čobović je uzvratio da nije tačno da je rekao da je „Gavrilović dobijao neke zahvalnice“, već da je „prisustvovao skupu a da mu je predsednik opštine iz SNS zahvalio“ i pokazao tekst koji je pronašao na internetu. Ljiljana Smajlović je potom rekla da se oseća postidičenom i da Komisija nema razloga da bude zadovoljna svojim odlučivanjem.

3. Daliborka Nestorović podnela je žalbu na komentare ispod istog teksta na koji je žalio Vladica Gavrilović. Bojan Cvejić je rekao da su komentari koji se odnose na nju drugačije prirode u odnosu na prethodnu žalbu. Vlado Mareš je ocenio da ni u ovoj slučaju nema prekršaja Kodeksa, već je samo reč o tome nečiji lični ukus može da se kosi sa onim što je vox populi, ali da lični ukus ne može biti mera stvari. Komisija je sa osam glasova „za“ i jednim „potiv“ odlučila da Kodeks nije prekršen. Daliborka Nestorović je, nakon glasanja, rekla da joj je drago da je u Komisiji sedam žena, ali da ne može da razume kako one (verovatno su sve i majke) glasaju da je u redu jednu majku vređati na najružniji način. Pritom je navela neke od komentara koji nisu ni priloženi uz žalbu. Kada joj je skrenuta pažnja na to, rekla je da će ih dostaviti naknadno, te da na sajtu Saveta nije gledala svoju žalbu (uz koju su priložena četiri komentara, a ona tvrdi da se na nju odnosilo devet), već da je pogledala samo odgovor redakcije i zato nije intervenisala pre sednice.

Sednica je završena u 18.50 sati.

Zapisnik vodila

Gordana Novaković

Predsedavajući

Bojan Cvejić